

Till Finansdepartementet

Diarienummer Fi2026/00109

Till e-post: fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar: Slutbetänkande Utvidgad avdragsrätt för sponsring m.m. (SOU 2026:5)

Bakgrund

Läkare Utan Gränser bistår människor som drabbats av kriser, krig och naturkatastrofer oavsett politisk åsikt, religion eller etnisk tillhörighet. Under 2025 samlade Läkare Utan Gränser in drygt 800 miljoner kronor från allmänheten, stiftelser och företag. I nuläget utgör företagsgåvor en mindre del, men andelen kan komma att öka under kommande år.

Sammanfattning

1. Läkare Utan Gränser **tillstyrker** utredningens förslag om att införa en särskild och mer ändamålsenlig avdragsregel för den föreslagna bestämmelsen om utgifter för att förbättra eller upprätthålla näringsverksamhetens anseende (sponsring m.m.). Utredningens förslag bidrar till ett tydligare och enklare regelverk som kan stärka förutsättningarna för ökad samverkan mellan näringsliv och civilsamhälle, och därmed bidra till samhällsnytta i olika former. Förslaget tar även hänsyn till den viktiga aspekten av långsiktighet utan krav på att utgifterna ska motsvaras av direkta motprestationer.
2. Vi delar utredningens slutsats att det är viktigt att en ny bestämmelse utformas på ett sätt som minskar risken för att nya tolkningsproblem uppstår.

Vi **efterlyser** därför att nya bestämmelsen vid införandet kompletteras med en tydlig, praktiskt inriktad vägledning.

Vi **efterlyser** också att:

- *Reglerna för juridiska personers skattereduktion för gåvor och förslaget om sponsringsavdrag samordnas*
Det behövs åtgärder för att samordna reglerna för skattereduktion för juridiska personers gåvor till ideella organisationer och det föreslagna sponsringsavdraget. Tydlig vägledning kring om och hur båda regelverken kan tillämpas parallellt på olika delar av en och samma betalning behövs eftersom det utan samordning kan skapa osäkerhet både för mottagare och företag och öka risken för felaktig hantering.
3. Vi **tillstyrker** att utredningen avstår från att definiera begreppet ”sponsring” i lagtexten, med hänvisning till att området utvecklas över tid, men vill samtidigt framhålla att denna avsaknad ställer höga krav på tydliga förarbetsuttalanden och vägledning.

Motivering

6.5 Utredningens slutsatser avseende behov av en särskild bestämmelse

Vi tillstyrker utredningens förslag om ett förändrat regelverk som i större utsträckning tar sin utgångspunkt i affärsmässighet som en helhetsbedömning.

Läkare Utan Gränser delar utredningens bedömning att existerande regelverk innebär höga och ibland svårförutsägbara beviskrav för företag som önskar göra avdrag för sponsring. Kravet på att bevisa ett klart och tydligt samband mellan utgift och konkret motprestation i sponsringssamarbetet har skapat osäkerhet kring avdragsrättens omfattning och när den kan tillämpas. Denna osäkerhet riskerar att företag blir mer restriktiva och avstår från sponsring i samarbeten där sponsring är affärsmässigt motiverat men inte tydligt kan kvantifieras i konkreta motprestationer. Utredningens förslag att bredda regelverket så att det i större utsträckning tar sin utgångspunkt i affärsmässighet för en helhetsbedömning av avdragsrätt vid sponsring kan bidra till större förutsägbarhet och öka tryggheten hos företag att ingå sponsringssamarbeten och därmed stärka civilsamhällets möjligheter att bidra till samhällsutvecklingen.

Tydlig vägledning behövs

Läkare Utan Gränser vill särskilt understryka utredningens slutsats att det är viktigt att en ny bestämmelse utformas på ett sätt som minskar risken för att nya tolkningsproblem uppstår. Här menar vi att det, trots utredningens underlag och analys, fortsatt finns stora risker för bedömnings- och tolkningsproblem.

I synnerhet behöver det klargöras hur affärsmässighet ska bedömas, hur immateriella motprestationer och varumärkesassociationer kan dokumenteras och värderas. Utredningen konstaterar att värdering av motprestationer idag är en av de svåraste delarna i Skatteverkets bedömningar. Detta understryker behovet av att den nya bestämmelsen vid införandet kompletteras med en tydlig, praktiskt inriktad vägledning som säkerställer lika tillämpning, minskar riskerna för rättsosäkerhet och uppfyller reformens syfte att förenkla och tydliggöra regelverket.

Som framgår nedan finns dessutom ytterligare behov av förtydliganden som inte framgår av utredningen.

Konsekvenser för mottagande organisationer

Samordning av regler för juridiska personers skattereduktion för gåvor och förslaget om sponsringsavdrag

Regeringens insatser för att stärka förutsättningar för ökad privat finansiering till ideella organisationer välkomnas av Läkare Utan Gränser och vi ser positivt på bredden av förslag. Men då både skattereduktion för juridiska personers gåvor till ideella organisationer och det föreslagna sponsringsavdraget inte primärt har utretts med effekterna för mottagarorganisationerna i åtanke behövs åtgärder för samordning av de olika reglerna.

Det saknas nu tydlig vägledning kring om och hur båda regelverken kan tillämpas parallellt på olika delar av en och samma betalning. Detta kan skapa osäkerhet både för mottagare och företag och öka risken för felaktig hantering.

Utredningen beskriver att vid sponsringpaket ska utgiften delas upp post för post – en del kan avse direkta motprestationer (avdrag enligt 16 kap. 1 § IL), en annan del kan avse representation (16 kap. 2 § IL), och resten kan prövas enligt den nya bestämmelsen. Hur en sådan uppdelning ska göras, vem som har bevisbördan för respektive del, och hur kontrolluppgiftsskyldigheten ska hanteras i sådana blandade fall är inte reglerat i något av de två regelverken.

Företagen kommer dessutom ha ett starkt incitament att klassificera medel som sponsring, eftersom sponsringsavdraget saknar beloppstak och kan öka ett skattemässigt underskott som kan nyttjas i framtiden. Skattereduktionen är däremot begränsad till 800 000 kr och kräver skattepliktigt överskott hos företaget. Denna asymmetri, tillsammans med osäkerheten kring hur betalningarna kommer att hanteras i företagens egen deklaration, kan innebära att företag – särskilt vid större belopp – väljer att strukturera betalningar som sponsring. Det kan i sin tur leda till att godkända gåvomottagare blir mindre attraktiva som mottagare av företagsmedel men också att godkända gåvomottagare riskerar att hamna i en mer administrativt betungande och rättsligt osäker situation än andra ideella organisationer. Därför behövs en tydligare vägledning kring hur dessa frågor ska hanteras i praktiken.

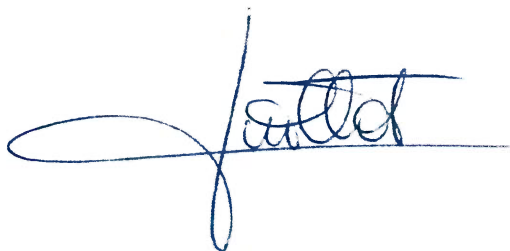
7.2 Begreppet sponsring

Utredningen avstår från att definiera begreppet "sponsring" i lagtexten, med hänvisning till att området utvecklas över tid. Vi delar bedömningen att en snäv definition riskerar att snabbt bli otidsenlig, men vill samtidigt framhålla att denna avsaknad ställer höga krav på tydliga förarbetsuttalanden och vägledning. En otydlig avgränsning kan annars leda till fortsatt osäkerhet i tillämpningen och risk för restriktiv praxis som motverkar reformens syfte. Vi ser därför ett behov av att regeringen i det fortsatta lagstiftningsarbetet säkerställer att den kommande vägledningen omfattar hela bredden av moderna partnerskapsformer mellan företag och civilsamhälle.

7.7 Ikraftträdande

Bestämmelsen föreslås träda i kraft den 1 januari 2027. Den nya bestämmelsen ska tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2026. Vi ställer oss positiva till tidplanen, då förändringen ämnar underlätta för framtida sponsringsarbeten. Det är dock av stor vikt att utredningens förslag föregås av en tydlig vägledning, särskilt gällande bedömningen av affärsmässighet, samt gränsdragningen mellan sponsring och gåva.

Stockholm den 4:e maj 2026

Marlène Guillot
Tillförordnad Generalsekreterare Läkare Utan Gränser